

یاددوست

۱۱سال از خاموشی خواننده گل‌پونه‌ها گذشت

ایرج بسطامی؛ همیشه در اوج

علی رستمیان
خواننده

● از من خواسته شده به مناسبت یازدهمین سال درگذشت زنده‌یاد ایرج بسطامی، چند سطر از خاطرات خود با این دوست و هم‌کلاسی از دست‌رفته‌ام، بنگارم؛ خواننده‌ای که یاد و صدا و خاطره‌اش در جای‌جای این سرزمین همیشه زنده است. ایرج، مهربان، ساده و با صفا بود. صدایی گرم و پخته، دلنشین و رسا داشت. او در کلاس‌های «شیوه‌خوانی» و «مرکب‌خوانی» استاد شجریان که هر دو هفته یک‌بار، در منزل استاد برگزار می‌شد، آشنا شدم. در آن کلاس‌ها قرار بر این بود هرکس هر آوازی را که دوست دارد در منزل بخواند و برای استاد بیاورد تا ایشان اشکالات صدا را متذکر شوند. اتفاقا در همان جلسه، ایرج قطعه‌ای در آواز دشتی در اوج بدون ساز خوانده بود. صدا خیلی اکو داشت. گویا در زیرزمین اجرا شده بود. با این حال بسیار دلنشین و زیبا بود. استاد شجریان فرمودند خیلی خوب خوانده‌ای، ولی بار دیگر صدایت را بدون «اکو» بیاور تا اشکالات را بهتر تشخیص دهم. درواقع ایشان آواز ایرج را تایید کردند. در آن کلاس، گروهی که از ساعت پنج‌بعدازظهر تا حدود ۱۰شب تشکیل می‌شد، دوستان دیگری همچون علی جهاندار، قاسم رفعتی، محسن کرامتی و مظفر شفیعی هم شرکت می‌کردند. این کلاس‌ها شامل انتخاب شعر، جمله‌بندی در تحریرها و مرکب‌خوانی بود. تا سال ۱۳۶۶در این کلاس‌ها شرکت می‌کردیم؛ من از اصفهان و ایرج هم گویا از بم. خاطرم هست یک روز در خیابان جمهوری برای خرید به شرکت هالکو رفته بودم. مدتی بود که آلبوم چهارباغ با گروه اساتید و صدای من به بازار عرضه شده بود. ایرج را دیدم که در شرکت هالکو کار می‌کرد. گویا تازه استخدام شده بود. تا مرا دید هم‌دگر را بغل کردیم، دیدم خیلی خوشحال است. گفت تبریک می‌گویم که اولین آلبوم‌ات با گروه اساتید منتشر شده و در ادامه شروع کرد به تمجید از اجرا... آن روز واقعا او را از تعدل خوشحال دیدم. این آلبوم به همت استاد پایور ضبط و اجرا شده بود. به او گفتم ایرج می‌دانی خود استاد پایور بابت آهنگسازی این آلبوم هیچ وجهی از من دریافت نکردند. گفت با اخلاق استاد پایور تا حدودی آشنا هستم. گفتم سعی کن سری به استاد پایور بزنی، باافلاصه گفت اتفاقا من چند ماهی است که با ایشان آشنا شده‌ام.

به اقرار جوان و نوپا خیلی علاقمند هستم و ممکن است با ایشان آلبومی را ضبط کنیم. بعد از آن دیگر او را ندیدم تا اینکه با خبر شدم آلبوم افشاری مرکب با آهنگسازی زنده‌یاد پرویز مشکاتیان و صدای ایرج منتشر شده. او بعدا با انتشار آلبوم‌های «وطن‌من»، «سکوت»، «مژده بهار»، کنسرت راست‌پنجه‌ا و... نشان داد واقعا هر روز بهتر از دیروز آواز می‌خواند. کارنامه هنری ایرج را که مطالعه کنید متوجه شخصیت ذاتی او می‌شوید که هیچ‌وقت برای مادیات و درآمدزایی نخواند. با درگذشت او ضایعه بزرگی به جامعه هنری، مخصوصا آواز ایران، وارد شد. روحش شاد.

شرق؛ عصبانیت‌ها از «خانه پدری» عیاری همچنان ادامه دارد. اهالی سینما اما، به این دلواپسی‌ها بی‌اعتنا هستند و فیلم آخر این کارگردان را «اتفاقی مثبت در سینمای ایران» می‌دانند. در فاصله چندروز مانده به اکران فیلم در گروه هنر و تجربه، با اینکه شورای پروانه نمایش به‌عنوان ارگان رسمی دولت، نمایش فیلم را قانونی اعلام کرده، گروهی خلاف نظر ارگان رسمی دولت را دارند. جمال شورجه، عضو شورای پروانه ساخت، به‌هیچ‌وجه نمایش این فیلم را برنمی‌تابد و اساسا معتقد است این فیلم نباید رنگ پرده را ببیند. از طرف دیگر همایون اسعدیان، کارگردان سینما و عضو دیگر شورای پروانه ساخت، نظری مخالف شورجه دارد. او درباره اخذ مجوز اکران فیلم «خانه پدری» در گروه هنر و تجربه به «شرق» گفته: «باید ببینیم تنها جایی که از نظر قانونی و حقوقی باید درباره اکران فیلم‌ها اظهارنظر کند، شورای پروانه نمایش است. اعضای این شورا هم از نهادهای حساس و مهم کشور از جمله وزارت اطلاعات، آموزش‌وپرورش و... هستند. پس اگر کسانی به تصمیمات این

شرق: «گله از چرخ سمتگر بکنم یا نکنم؟»، «شیشه می در شب پیدا شکست»، «آهای پرسپولیسی‌ها عمو مرتضی رقت»، «مرد نکونام مرتضی احمدی»، «مرتضی احمدی پدربزرگ طهران رقت» و... اینهاجملاتی بود که دوستداران و هواداران «صدای طهران»، سه‌روز بعد از درگذشتش، روی بنرها و سردر تالار وحدت نوشته بودند. با اینکه اغلب شایعات‌کنندگانش گریان بودند؛ اما خنده همچنان روی لب‌های او دیده می‌شد. احمدی ۳۰ آذر به‌دلیل مشکل ریوی در خانه‌اش از دنیا رفت و همان ساعت‌های ابتدای درگذشتش بسیاری از هنرمندان و چهره‌های مطرح کشور، به سوگ او نشستند و با خانواده‌اش ابراز همدردی کردند. تشییع پیکر زنده‌یاد احمدی با شکوهی خاص برگزار شد. چهره‌های هنری و ورزشی بسیاری در این مراسم حضور داشتند تا «شناسنامه تهران» را رهسپار خانه ابدی کنند. احمدی یکی از طرفداران پر و پا قرص تیم پرسپولیس بود و عبارت «پرسپولیسی‌ها عمو مرتضی رقت» در پوسته‌های بزرگی بین طرفداران این تیم دست‌به‌دست می‌شد. شاید ذکر این نکته از زبان بهزاد فراهانی برای بسیاری جالب بود که احمدی، زمانی، جاش‌خوان شاهین» آن‌روزها و «پرسپولیس» این‌روزها بوده. در ابتدای این مراسم که صابر ابر اجرای آن را برعهده داشت؛ بهزاد فراهانی از مرتضی احمدی به‌عنوان «جوانمرد تهران» یاد کرد و گفت: «او مردی بود که همیشه پای درددل‌ها می‌نشت. عشق مرتضی احمدی، لبخند مردم بود. او همیشه شادکامی را برای مردم آرزو می‌کرد.» او از این فرصت استفاده کرد و گلابه‌اش را از وزیر ارشاد در میان انبوه کسانی که برای برقه زنده‌یاد احمدی به تالار وحدت آمدند، به گوش او رساند: «طی ماه گذشته هنرمندان زیادی را از دست داده‌ایم؛ هنرمندانی چون مهدی کاشانی، مسعود تاج‌بخش، انوشیروان ارجمند و مرتضی احمدی را از دست دادیم. ما هنرمندانی فقیر نیستیم و اگر هم فقیری بین ما باشد با فقرش فخری هم دارد. وزیر محترم ارشاد کله‌مدمم چراکه حدود یک‌سال است به وضعیت بیمه هنرمندان هیچ توجهی نشده و همچنان بیمه هنرمندان، بی‌سوسامان باقی مانده است.» هنرنمایی احمدی را در سریال‌هایی که مرضیه برومند پشت دوربین آنها بوده، قطعا نمی‌توان فراموش کرد. کارگردان «آرایشگاه زیبا» در این مراسم یادآور شد: «ما یک فرهنگ را خاک می‌کنیم؛ فرهنگ شرافت، ادب،

فیلم، از امروز اکران می‌شود

حمایت اهالی سینما از «خانه پدری»

شورا معترضند، هیچ چیزی نمی‌توان گفت؛ چون در این صورت جز هرج‌ومرج حاکم نخواهد شد. ابوالحسن داوودی (رئیس شورای صنفی نمایش) هم در گفت‌وگو با «ایلنا» از احترام به قانون صحبت کرده و گفته است: «باید فکری برای اختیارات نهادهای قانونی شود. اگر نهادهایی مانند وزارت فرهنگ و ارشاد دارای مشروعیت هستند، قانون جایگاهشان را مشخص کرده و همه موظف به رعایت تصمیمات اتخاذشده از سوی آنها هستند، این شرایط موازی و متضاد شخاش‌گذاشتن‌ها بی‌معنی است.» اما نکته مهم در این جدال، حمایت برخی چهره‌های سینمایی از «خانه پدری» است. این عده که اتفاقا با ساخت فیلم‌های ارزشی شناخته می‌شوند، بر این عقیده‌اند که قطعا «خانه پدری» دارای ارزش‌های هنری بالایی است و از نمایش فیلم خرسندند. مجتبی راعی، کارگردان سینمای ایران از جمله کسانی است که حساسیت‌ها نسبت به این فیلم را بی‌مورد می‌دانند. او در بخشی از صحبت‌هایش با ایسا، با اشاره به این نکته که درباره فیلم «به رنگ ارغوان» نیز چنین نگاهی وجود داشت و با اکران آن بسیاری از سوتفاهم‌ها برطرف شد، از نمایش این فیلم حمایت کرد. عزیزالله حمیدنژاد نیز معتقد است: «وقتی مخاطب در سطح گسترده‌تر این فیلم را ببیند، راحت‌تر می‌تواند درباره آن قضاوت کند

مرتضی احمدی به خانه ابدی رهسپار شد

وداع با «شناسنامه تهران»

معرفت، انسانیت، پایداری و وفاداری که باید به آنها تعصب داشته باشیم.» برومند با تاکید بر اینکه زنده‌یاد احمدی همیشه ساده و بی‌نیاز زندگی کرد و هرگز از هیچ مقام و مسوولی طلب کمک نکرد، افزود: «او آنقدر قشنگ زندگی کرد که به هیچ‌کسی محتاج نبود. مرتضی احمدی واقعا با افتخار زندگی کرد. همسرش را خیلی زود از دست داد و بدون اینکه همسری دیگر اختیار کند با افتخار ایستاد و دختر و پسرش را بزرگ کرد. او بی‌حاشیه بود و سلامت، زندگی کرد. او ۶۰سال مثل یک سرو زندگی کرد و تازه قدش خمیده شده بود که از بین

مسعود تاج‌بخش، انوشیروان ارجمند و مرتضی احمدی را از دست دادیم. ما هنرمندانی فقیر نیستیم و اگر هم فقیری بین ما باشد با فقرش فخری هم دارد. وزیر محترم ارشاد کله‌مدمم چراکه حدود یک‌سال است به وضعیت بیمه هنرمندان هیچ توجهی نشده و همچنان بیمه هنرمندان، بی‌سوسامان باقی مانده است.» هنرنمایی احمدی را در سریال‌هایی که مرضیه برومند پشت دوربین آنها بوده، قطعا نمی‌توان فراموش کرد. کارگردان «آرایشگاه زیبا» در این مراسم یادآور شد: «ما یک فرهنگ را خاک می‌کنیم؛ فرهنگ شرافت، ادب،

تصمیم نهایی شرکت «سونی پیکچرز»

«مصاحبه»، کریسمس اکران می‌شود

شرق؛ بحث‌های به‌وجودآمده طی یک‌هفته گذشته بر سر اکران یا لغو نمایش فیلم «مصاحبه» در آمریکا، به پایان رسید. شرکت سونی تصمیم گرفت این فیلم را روز کریسمس به‌صورت محدود اکران کند. پس از آنکه هفته

پیش، شرکت سونی اعلام کرد که به‌دلیل تهدیدهای تروریستی، اکران فیلم کم‌دی «مصاحبه» را لغو می‌کند، افراد زیادی از جمله باراک اوباما، میت رامنی و جمهوریخواهان آمریکا به این تصمیم انتقاد کردند. آنها معتقد بودند آمریکا نباید در مقابل تهدیدها، عقب‌نشینی و با این کار، آزادی رسانه را سلب کند. از همین‌رو شرکت سونی نیز تصمیم گرفت فیلمش را در حدود ۳۰۰ سینما اکران کند. مایکل لیتون، رئیس و مدیر ارشد شرکت سونی دراین‌باره گفت: «هیچ‌وقت به‌طور کامل قید اکران «مصاحبه» را نزدیم و خوشحالم که فیلم در روز

فیلم، از امروز اکران می‌شود

حمایت اهالی سینما از «خانه پدری»

تا اینکه یکسری پیش از نمایش به‌جای مخاطب هم تصمیم بگیرند و مانع نمایش فیلم شوند.» همچنین سعید سهیلی در گفت‌وگو با ایسا این نکته را متذکر شده که اساسا با نمایش این فیلم می‌توان متوجه شد که در همه این سال‌ها که جلو نمایش آن گرفته شده است، دلایل معقول و منطقی نداشته و صرفا سلیقه عده‌ای معدود باعث شده تا نمایش داده نشود. مسعود آپ‌پرور نیز در حمایت از «خانه پدری» می‌گوید: «به‌مانند آدم‌های توسعه‌یافته در یک جامعه در حال توسعه رفتار کنیم. قرار نیست با نمایش یک فیلم انقلابی بر پا شود. اگر فکر می‌کنیم جامعه روبه‌رشدی داریم، سینما هم می‌تواند مثل سایر ارکان اجتماعی در جهت تحکیم جامعه قدم بردارد و نه نابودی آن.» پوران درخشنده و نرگس آبیاری نیز از جمله دیگر سینماگرانی هستند که در روزهای اخیر از این فیلم حمایت کردند. حمایت گسترده اهالی سینما از «خانه‌پدری» در حالی صورت گرفته که این فیلم از چهارم‌دی‌ماه نمایشش را در سینماهای هنر و تجربه آغاز خواهد کرد؛ نمایشی که به گفته رسانه‌های اصولگرا، به‌دلیل جو به‌وجودآمده در چندروز گذشته علیه اکران فیلم «خانه پدری» برای جلوگیری از ممنوعیت دوباره اکران فیلم زودتر از موعد انجام شده است. باین‌حال «خانه پدری» با درنظرگرفتن رده‌سنی خاص (بالای ۱۶سال) برای مخاطبانش نمایش داده می‌شود؛ اتفاقی که قطعا تا حد زیادی دلواپسی گروهی را که قایل به خشونت و تاثیر بد آن در جامعه هستند کاهش می‌دهد.

ما رفت.» برومند در صحبت‌هایش به این نکته اشاره کرد که خوب شد که مرتضی احمدی قبل از فوت، برد پرسپولیس را دید و سخنان او به صحبت‌های افشین پیروانی، بازیکن سابق تیم‌لی فوتبال کشورمان و تیم پرسپولیس، گره خورد. پیروانی هم در صحبت‌هایش برای از دست‌دادن این هنرمند ابراز تأسف کرد و گفت: «باشگاه پرسپولیس، شناسنامه‌اش را از دست داده است و من به طرفداران این تیم درگذشت این بزرگمردی که با عشق و تعصب هرکاری را انجام می‌داد؛ تسلیت می‌گویم.» در ادامه این مراسم، حجت‌الله ایوبی رئیس سازمان سینمایی نیز به خزان غم‌آلودی که بسیاری از هنرمندان را گرفت، اشاره کرد: «انشاءالله که رفتار و منش خوب این گوهرها را الگو قرار دهیم. ما امروز یک الگو را به خاک می‌سپاریم.» علی مرادخانی، معاون هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در سخنانی، گفت: «او در همه عرصه‌ها استاد بود. دست به قلم فوق‌العاده خوبی داشت و به نظر من یکی از عالمانی بود که از این پس مطمئنا نبودنش برای ما یک مشکل اساسی خواهد بود.» داریوش فرهنگ، داریوش اسدزاده، منوچهر آذری، افشین پیروانی، محمد پنجعلی، سیدضیاالدین درزی، ایرج نوح‌زری، مهدی فقیه، بهزاد فراهانی، فرزاد حسنی، سعید داخ، محمود مقامی، فرهاد بشارتی، علیرضا جاویدنیا، مرضیه برومند، عباس محبوب، محمود بصیری، گیتی معینی، یغما گلرویی، امیر مولایی و حمید شادآبادی در این مراسم حضور داشتند. مراسم یادبود این هنرمند فقید، جمعه پنجم دی از ساعت ۱۵ الی ۱۷:۳۰ در مسجدجامع شهرک قدس برگزار می‌شود. همچنین مراسم شب هفت ایشان به همت حامیان فوتبال، دوشنبه هشتم دی در مسجدجامع حجت‌بن‌الحسن (عج) در خیابان شهرودی برگزار خواهد شد.

در تالار وحدت برگزار می‌شود

کنسرت «اخوان» به یاد «لطفی»

محمدرضا لطفی خواهد بود. اخوان همچنین در توضیح بخش‌های مختلف این کنسرت عنوان کرده است: «در بخش اول آواز در ماهور، تصنیف مرغ سحر و دو تصنیف قدیمی را که البته برای اولین‌بار با صدای من شنیده می‌شوند، اجرا خواهد کرد. تصنیف‌هایی که توسط امیر جاهد ساخته شده، ضربی، آواز اصفهان و تصنیف موسم‌گل از جمله قطعاتی هستند که در بخش دوم اجرا خواهند شد.» کنسرت هنگامه اخوان از ساعت ۱۶ تا ۱۸ پنجشنبه، چهارم دی در تالار وحدت برگزار می‌شود.

«کلاتتری» و «کوچه‌های کودکی‌ما

دیگر به روستاهای خاک‌آلوده این سرزمین منزلت خواهی بخشد و فرهنگ پنهان در پس فکر را چون نگین‌انگشتی به رخ جهانیان خواهی کشید. تو برخوایی خاست، آنچنان‌که پزشتک دیروز گفت. هنوز حرف‌ها از قلمت برای گفتن خواهی داشت. نه، آن‌گونه که دیدمت برتخت نیاید بمانی، چراکه نسلی از ما کوچه‌های کودکی‌مان را با نقاشی‌های تو می‌شناسیم.

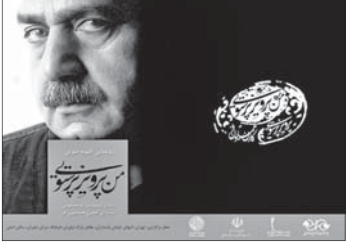
علی فرامرزی
نقاش و مدرس هنر

تو یک بار دیگر طلوع خواهی کرد. تو برمی‌خیزی پرویز، آن دست‌ها دوباره بار خواهند داد و نقاش باکی‌ها و صداقت کویر از نو خلق خواهد کرد. باری

چهره روز

رونمایی از آلبوم صوتی

«پرویز پرستویی»

● **شرق:** مراسم رونمایی از آلبوم صوتی «من پرویز پرستویی» شنبه ششم‌دی در سالن اصلی فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود. ساخت موسیقی این آلبوم برعهده کارن همایونفر و لیلی کریمان نویسنده گفتار متن بوده است. این آلبوم با صدای پرویز پرستویی دکلمه شده که بخشی از داستان زندگی او را روایت می‌کند و علیرضا عزیزی تهیه‌کنندگی آن را انجام داده است. این آلبوم محصول موسسه فریختگان عصر هنر است و پیش از این کتاب «من پرویز پرستویی» نیز در نمایشگاه کتاب تهران سال ۱۳۹۳ توسط انتشارات توفیق‌آفرین رونمایی شده‌بود.

اجرای دو قطعه موسیقی زنده توسط برادران جودی (آیدین و محمد تیمام) با اشعار مولانا شامل «به خود آی» و شهراب سپهری «دچار»، بخشی از مراسم رونمایی روز شنبه خواهدبود.

این مراسم با حضور علی مرادخانی، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، عباس صالحی، معاون فرهنگی وزارت ارشاد و حجت‌الله ایوبی معاون سینمایی، از ساعت ۱۷ در سالن اصلی فرهنگسرای نیاوران آغاز می‌شود. همچنین امیر پوریا و خسرو تقیعی به‌عنوان کارشناس به نقد و بررسی آلبوم می‌پردازند.

اجرای برنامه توسط امیر آقایی، بازیگر سینما و تئاتر صورت می‌گیرد و حضور عموم علاقه‌مندان در این برنامه آزاد است.

رونمایی از آلبوم «من پرویز پرستویی» با همکاری معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، موسسه فرهنگی-هنری فریختگان عصر هنر، موسسه گسترش فرهنگ و مطالعات و بنیاد آفرینش‌های هنری نیاوران صورت‌می‌پذیرد.

خبر سازان

به دلیل مخالفت اداره اماکن صورت گرفت

لغو کنسرت «عماد طالب‌زاده»

● کنسرت عماد طالب‌زاده که مجوزهای قانونی را نیز دریافت کرده بود، در اراک لغو شد. به گزارش ایسکانیوز، عماد طالب‌زاده، از خوانندگان پاپ که به‌تازگی مجوز فعالیت‌های رسمی خود را دریافت کرده است، قرار بود عصر روز پنجشنبه، چهارم دی در یک سالن هزارو۲۰۰نفره در اراک روی صحنه برود که با لغو برنامه‌اش مواجه شد. او افزود: «این برنامه تمام مجوزهای لازم را اخذ کرده بود و حتی بلیت‌فروشی آن نیز انجام شده بود، اما مسوولان محترم انتظامی و اماکن اراک به تهیه‌کننده برنامه گفته بودند ایشان حتی اجازه ورود به شهر اراک را نیز ندارند.»

زیر آسمان فیروزه ای

پنجم وششم‌دی صورت می‌گیرد

کنسرت «هندی‌ها» در ایران

● **شرق:** ایرانیان میزبان موسیقی هندی می‌شوند. یک‌گروه موسیقی محلی و سنتی هندی به سرپرستی معین‌الدین‌خان به اجرای برنامه در فرهنگسرای نیاوران و تالار وحدت می‌پردازند. این گروه موسیقی که قرار است از پنجم تا هفتم‌دی به اجرای برنامه در تهران بپردازند، اهل ایالت راجستان هند هستند و پیش از آمدن به تهران، در قاهره کنسرت برگزار کرده بودند. معین‌الدین‌خان، سرپرست گروه، نوازنده ساز سارنگی و از چهره‌های شناخته‌شده موسیقی هندی است که در سال‌جاری یکی از مهم‌ترین نشان‌های هنری هند را دریافت کرد. همچنین صابر خان و محسن‌خان، دو نوازنده ساز سارنگی و گان‌شیرام‌را، نوازنده پیلا دیگر اعضای این گروه هستند. این گروه از سوی مرکز فرهنگی سفارت هند با هدف تقویت روابط میان کشورها و ارتباط بیشتر ملت‌ها روزهای پنجم و ششم‌دی به صورت رایگان کنسرت خود را برگزار می‌کنند. همچنین کنسرت دیگر این گروه هفتم‌دی‌ماه در تالار وحدت برپا خواهد شد.

خود من مدت‌ها بود که می‌خواستم «هرودس و ماریامنه» را به اجرا در آورم بدیهی ست که صرفا به ارژنش مصالحنی آن فکر میکردم یعنی به واقعه زمخت آن و احتمالا با حذف پسرده آخر «پرشت»